

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM

Die Iovis decima nona Decembris.

M. NICOLAO LANGLOIS

Doctore Medico Præsidente.

An Icterus Causum solvat?

I.

FEL cysti coërcitum iners manet. At bilis relicta in hepate, & hinc per totum corpus diffusa nusquam quiescit. Calida est & sicca, igneæ substantiæ particeps, tenuis, flava, amara. Oritur ex alimentis potentiâ calidis & siccis. A quibus primum coacescit chyli moles in ventriculo. Exin fit in hepate sanguis. Simulque cum ipso bilis. Cujus excrementitiam partem, eamque sinceram nec alio quoquam humore adulteratam, vesicula ad jecoris portas constituta, proprio ductu & viâ è jecore attrahit. Reliqua portio quoquo versus meatus

sanguine. Nullibi syncera est. Necubi quoque partes nutrit. Sed ut salescas, ita sanguinem insipidum condit. Vbi ventum est ad nutritionem membrorum, sanguinem alimentum sibi familiare alliciunt singulæ corporis partes. Simulque bile imbibuntur. Quæ deinceps plurimarum ægritudinum incendiaria genitrix fit. Multiplicata quippe ab iterato ejusmodi calidorum esu quasi ignis igni additus ingens bilis copia partibus substernitur magni incendij capax. Quæ quasi sulphur promptè accenditur à solis ardore, exercitio, inedia, curis, laboribus & aliis rebus extrinsecis.

II.

S V P R A modum calefacta bilis intus extrave incandescit & ebullitione novos gradus caloris extranei acquirit, qui illam immutant. Atque ita à naturali fit transitus in non naturalem & valetudo alteratur. Ista immutatio secum advehit quatuor bilis malignæ species, quas nominant à similitudine virellinam, citrinam, æruginosam & prasnam. Singulas juxta gradum ulterioris adustionis colore distinctas & pernicie. Contrahuntque omnes suum virus in hepate. Non in stomacho. Atque, ut mare solis ardore tostum inspissatur & concrescit in falsedinem, sic illæ species bilis, à calore fervido coagulatae & incrassatae, modo ustulantur, modo putrescunt, modo veneni naturam assumunt. Ita ut transgressæ terminum decoctionis non possint ad illum redire. Immo formam specificam corporis fermentatae corrumpant.

III.

Q V Æ C V N Q V E febres corpus teneant, scito vulgare illud morbi genus, quod in toto est, typhannidi bilis subijci. Eandem omnis febrilis incendij ream. Sontemque omnium affectuum corporis, qui febri superveniunt. Omnem (inquam) febrem ab unius quatuor illarum specierum bilis non naturalis insultu & noxâ inexpugnabili necessitate oriri. Bilem, cum inimica sit quietis, jugiter agitare spiritus, humores & partes,

donec suo calore extraneo corruerit proprium calorem omnium, & induxerit putredinalem & febrilem. Iam frigus, horror & rigor incipientium febrium notæ. Singularumque accessionum, à bile sunt. Et, cum febres nunquam solæ sint, sed alia his mala accedant, ut insania, cardiaca passio, Icterus & similia. Hæc reor quoque à bile suscitari. Febremque nihil aliud esse quam super inflammationem extraneam extensam per totum corpus propter cholerae dominium; quoniam est calidior res corporis. Nec pituitam aut melancholiam habere vim excitandi febres nisi latiter in his bilis. Quæ etiam sanguinem, si putrescat, in suam flavam substantiam transmutat.

IV.

BILIS prasina vel assata putrescens in spatio lato circa hepar, vel os stomachi, aut intra venas majores, emittensque fuligines aut vapores putredinales. In quibus calor febrilis later. Qui cum nullam habeat aliam sese propagandi viam. Subit cor. Ibiq; unitur calori nativo. Quo cum mox diffunditur per arterias in universum corpus; Extorret primum cor. Dein singulas partes. Et febrem parit ardentissimam, acutam, breviusculam. Sed quarto aut sexto tenus die exitialem Causum vocant. In quo exæstuatio ingens, sitis inextinguibilis, halitus oris fervens & cuncta lethalia. Ni brevi eadem bilis, quæ mota in acutius febrem excitavit, discussa fuerit, suscitata naturâ in ejus quod fert mœrorem auxilium. Et humor extrorsum repat quo exinanitione distracto Causus dissolvatur.

V.

IN hunc finem calor natus aliquando bilem omnem malignam aut sparsam aut conclusam intra venas & arterias majores propellit in capillares. Ab hisque in carnem & cutem. Et subito motu, acrique punctione horrorem ciet à quo totum corpus intremet, & febrem exoluit. Aliâs ultra progressus valentiore vi po-

ros cutis hiulcat. Et erumpit ocyus tota bilis quâ datâ portâ in superficiem cuticulæ. Et tunc Icterus extat criticus. Qui licet opus sit solius naturæ. Tamen celeritas ipsius promovetur & specie morbi. Et humoris qualitate. Et astrorum concursu; potissimum lunæ. Et quamvis summa potentia septimo data videatur. Est tamen hic non minima dubitatio de tertio, aut quinto; in quos si Icterus incidat, laudabilis anticipata crisis putetur ad solutionem Causi; Præsertim æstate, meridionali æstu, ætatis vigore, complexione calidâ & siccâ, torrente Caniculâ; Quæ tuto bilem foras ante septimum exciunt.

Ergo Icterus Causum solvit.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Claudius Biendisant.
M. Dominicus de Farcy.
M. Michael Poinssart.

M. Guillelmus Petit.
M. Henricus Mahieu.
M. Claudius Guerin.

M. Iacobus Gavois.
M. Michael Mares.
M. Martinus Akakia.

Proponebat Lutetiæ FELIX LISLEMAN
Constantienfis, A. R. S. H. MDCLXIX.

PARISIIS,

Ex Typographia FRANCISCI MUGUET, Regis ac Illustrissimi
Archiepiscopi Parisiensis Typographi.